

תאריך: 16.5.2021

לכבוד
מר שרון אפק
הפרקליט הצבאי הראשי
בדוא"ל: pazar@mail.idf.il

לכבוד
מר בני גנץ
שר הביטחון
בדוא"ל: minister@mod.gov.il

לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבלית
היועץ המשפטי לממשלה
בפקס: 02-6467001

שלום רב,

- דחוף ביותר -

הנדון: הפסקה מיידיית של הרג אזרחים והריסת מבנים ותשתיות אזרחיות ברצועת עזה

סימוכין: מכתב ארגונים מיום 12.5.2021

בשם עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, רופאים לזכויות אדם – ישראל, זזים – קהילה פועלת, מחסום ווטש, וגישיה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע, הרינו לפנות אליכם בדחיפות פעם נוספת בדרישה לפעול באופן מיידי להפסקת הפגיעה וההרג בקרב האוכלוסייה האזרחית והתקיפה של מטרות אזרחיות והריסת מבנים ותשתיות ברצועת עזה, המתרחשות מאז יום שני 10.5 ועד היום, כדלקמן:

1. על פי דיווחים ראשוניים שקיבלנו מארגוני זכויות אדם בעזה, נכון להיום (16.5.2021) שעה 12:30, נהרגו בתקיפות של הצבא הישראלי ברצועת עזה 181 בני אדם, ביניהם 52 ילדים ו-31 נשים, וכן נפצעו כ-1225 בני אדם. תושבים נוספים עדיין נעדרים ונערכים חיפושים אחריהם מתחת להריסות.
2. בהתאם לאותם דיווחים, עד לאתמול (15.5.2021) שעה 14:00 הותקפו 51 בניינים, כולל 3 מגדלי מגורים ומשרדי כלי תקשורת שונים, 7 בתי ספר ו-4 מסגדים. מניין חלקי של יחידות הדיוור אשר נהרסו עד למועד הנ"ל הגיע לכ-219. פגיעה כה נרחבת בדירות מגורים מהווה עקירה כפויה של אלפי תושבים מבתיהם והפיכתם לעקורים ללא קורת גג. יעדי ההתקפות הישראליות כללו גם תשתיות חשמל, מים וכבישים. מבין הקורבנות נמנו בני משפחת אבו חטב במחנה פליטים אלשאטי אשר ביתם הותקף ביום 15.5.2021 לפנות בוקר כשבני המשפחה ישנים בו. כתוצאה מהתקיפה הישראלית הישירה נהרגו שתי נשים ו-9 ילדים כשחלק מבני המשפחה עודם נעדרים מתחת להריסות ביתם. נוסף, אתמול היינו עדים להריסת בניין רב קומות נוסף (בורגי אלג'לא) בן 13 קומות ובו 60 יחידות דיור. הבניין שימש למגורים ובחלקו שימש משרדים ואולפנים לכלי תקשורת בינלאומיים שונים.
3. כפי שהזכרנו במכתבנו הקודם, התקפת אזרחים, בנייני מגורים, מרכזי מסחר ותשתיות אזרחיות, מעלים חשד רציני וכבד ביותר להפרות של המשפט הבינלאומי ההומניטרי, האוסר על פגיעה ישירה באוכלוסייה אזרחית ומטרות אזרחיות.

4. ההתקפות הנ"ל מנוגדות לעקרון ההבחנה של דיני המלחמה האוסר על התקפת אזרחים ומטרות אזרחיות (סעיפים 48, 51(2) ו-52 לפרוטוקול הראשון לאמנות ג'נבה), המהווה חלק מהמשפט המנהגי. על סמך תמונת המצב עד כה והיקף הפגיעה הגדול במטרות אזרחיות, עולה חשד רציני ביותר שהפעולות מבוצעות ביוזעין נגד מטרות אזרחיות. שכן, חזקה על כוחות הצבא הישראלי שתוקפים בעזה כי הם יודעים שמדובר באזורים ובבניינים בהם מתגוררים אזרחים רבים. היקפן של ההתקפות הנ"ל, המופנות לאזורים מאוכלסים באופן מאסיבי באזרחים, מעידות גם על הפרת עקרון המידתיות (סעיף 51 לפרוטוקול הראשון), והפרת החובה לנקוט באמצעי זהירות (סעיפים 57 ו-58 לפרוטוקול הראשון), המהווים גם הם חלק מהמשפט הבינלאומי המנהגי.

5. בנוסף, סעיף 53 לאמנת ז'נבה אוסר על השמדת רכוש שאינו מוצדק מכורח צבאי מוחלט. הריסת בתים נרחבת מוגדרת בסעיף כהפרה בוטה לאמנת ג'נבה הרביעית וכהפרה רצינית לדיני המלחמה, קרי, פשע מלחמה כהגדרת מושג זה בסעיף 8 לחוקת בית הדין הפלילי הבינלאומי. כלל יסוד זה, נגזר גם הוא מהנחת היסוד של המשפט הבינלאומי אודות חובת ההבחנה באוכלוסייה האזרחית ואיסור הפגיעה בזכויותיה המובטחות על פי המשפט הבינלאומי. אומנם המשפט הבינלאומי הגדיר סייג לכלל זה והוא "צורך צבאי מיידי וממשי". אולם, גם חריג זה כפוף לעקרונות וכללים בסיסיים במשפט הבינלאומי, במיוחד עקרון ההבחנה בקיומה של אוכלוסייה אזרחית לעומת אחרת ויעדים אזרחיים, ועיקרון המידתיות. נראה כי הריסת הבתים והבניינים בעזה הפכה להיות מטרה בפני עצמה ולבטח ללא קיום החריג הנ"ל.

6. **הפרתם של כללים אלה מעלה חשד רציני להפרה בוטה של דיני הלחימה המגיעה לכדי פשעי מלחמה, ועל כן כוחות הצבא נדרשים להפסיקם במייד.** בהקשר הזה נזכיר כי התובעת של בית הדין הבינלאומי הפלילי הביעה את דאגתה לפני מספר ימים מהמתרחש בשטחים הכבושים, כולל עזה, ומביצוע אפשרי של פשעים בניגוד לאמנת רומא.

7. בנאומו אתמול בערב של ראש הממשלה נתניהו הוא נתן גיבוי מלא ומוחלט לתקיפות בעזה והביע נחישות להמשיך בנעשה תוך כדי שהוא הצהיר כי:

"Israel has responded forcefully to these [Hamas] attacks and we will continue to respond forcefully ..."

8. דבריו של ראש הממשלה לא משאירים מקום לכל ספק כי מדינת ישראל איננה נכונה כלל וכלל לפתוח בחקירה פלילית בגין החשדות להפרת דיני הלחימה והריגתם ופציעתם של אזרחים בעזה.

לנוכח כל האמור לעיל, נבקשכם שוב להפסיק באופן מיידי את הפגיעה וההרג בקרב האוכלוסייה האזרחית והתקיפה של מטרות אזרחיות והריסת מבנים ברצועת עזה.

בכבוד רב,
סוהאד בשארת, עו"ד